

Tieslietu sistēmas novērtējums – Eiropas Padomes Komisijas Tiesu efektivitātei novērtējuma ziņojums

Iepriekšējā ziņu lapas numurā informējām Jūs par Tiesu administrācijas ar Eiropas Sociāla fonda (turpmāk – ESF) atbalstu līdzfinansētā projekta “Justīcija attīstībai” progresu tieslietu sistēmas novērtējuma blokā, īpašu uzmanību pievēršot Eiropas Padomes Komisijas Tiesu efektivitātei

(turpmāk – CEPEJ) novērtējuma vizītēm. Šajā ziņu lapā prezentēsim CEPEJ novērtējuma ziņojuma galvenās atziņas. Ziņu lapas beigās atradīsiet atskatu uz aprīlī notikušajām konferencēm un informāciju par tuvākajiem projekta pasākumiem.

Projekta notikumi – CEPEJ novērtējuma vizītes un novērtējuma ziņojuma projekts

Šā gada 23. aprīlī Tieslietu padomes sēdē tika prezentēts **novērtējums par Latvijas tiesu sistēmu**, kuru sagatavojusi CEPEJ Eiropas Sociālā fonda projekta “Justīcija attīstībai” ietvaros. CEPEJ Latvijas tiesu sistēmas novērtējuma ziņojums tika izstrādāts laikā no 2017. gada februāra līdz 2018. gada februārim atbilstoši Tieslietu padomes apstiprinātajam ietvaram un CEPEJ izstrādātajai metodoloģijai. Ziņojuma mērķis ir uzsvērt Latvijas tieslietu sistēmas stiprās puses un norādīt uz pilnveidošanas iespējām. Ziņojumā ietverti secinājumi par:

1. tieslietu sistēmu un tiesu organizāciju;
2. tiesnešiem un tiesu darbiniekiem;
3. tiesu sistēmas budžetu;
4. tiesu pārvaldi un tiesu efektivitāti;
5. tiesu kvalitāti.

CEPEJ atzina, ka Tieslietu sistēmas darbs Latvijā tiek nepārtraukti pilnveidots un kopumā novērtējuma atzinums bija pozitīvs. No virzieniem, pie kuriem vēl vajadzētu piestrādāt, tika atzīmēts, ka salīdzinot ar citām valstīm, Latvijā valsts nodevu apmērs ir lielāks, un tas var radīt šaubas par pieejamību tiesai. Būtu paredzamas alternatīvas procedūras, lai samazinātu valsts nodevas apmēru vai atbrīvotu no tās.

CEPEJ ziņojuma prezentācija

Tieslietu sistēma un tiesu organizācija

Attiecībā uz šo novērtējuma sadaļu CEPEJ eksperti pozitīvi novērtēja septiņus aspektus.

1. Latvijas tiesu sistēma reformētās trīslīmeņu tiesu sistēmas ietvaros piedāvā nepieciešamos tiesību aizsardzības standartus, atzīstot tiesības iesniegt pārsūdzības un apelācijas par tiesību jautājumiem.

2. Galvenās problēmas, kas saistītas ar tiesu neatkarību un Latvijas sabiedrības lielajām cerībām attiecībā uz tiesu varu, tiek risinātas, uzlabojot tiesu sistēmas organizāciju un darbību.

3. Tieslietu ministrija ir izstrādājusi grozījumus, lai Tieslietu padomei piešķirtu jaunas kompetences, stiprinātu tiesu iestāžu neatkarību un mazinātu izpildvaras un likumdevēja ietekmi uz tiesnešu karjeru. Eksperti uzskata, ka šādi grozījumi būtiski uzlabotu situāciju attiecībā uz tiesnešu neatkarību.

4. Saskaņā ar Eiropas tendencēm Latvijas tiesu sistēmā darbojas specializētās tiesas. Īpaši pozitīvas atsauksmes tika saņemtas par tiesu darbu un administratīvo tiesu pieņemto lēmumu kvalitāti.

5. Tiesu teritoriālā reorganizācija ir pozitīvs solis ceļā uz labāku darba slodzes un resursu sadalījumu visā valsts tiesu sistēmā. Pastāvīga tiesu teritoriālā reforma un, jo īpaši, vidēju tiesu izveide ļautu padziļināt tiesnešu specializāciju. CEPEJ eksperti pozitīvi vērtē tiesu pakāpeniskās reorganizācijas politiku, ko apstiprinājušas Latvijas iestādes.

6. Atzinīgi novērtēts Tieslietu padomes darbs līdzšinējā periodā.

7. Atzinīgi novērtēts uzsāktais darbs pie tiesneša amata kandidātu atlases procesa pārskatīšanas.

Galvenās problēmas, kas saistītas ar tiesu neatkarību un Latvijas sabiedrības lielajām cerībām attiecībā uz tiesu varu, ir dzinējspēks, lai turpinātu uzlabot tiesu sistēmas organizāciju un darbību. Šajā virzienā jau ir sperts pirmais solis, veicot tiesu teritoriālo reorganizāciju. Būtu arī jāapsver likumdošanas, institucionālie, organizatoriskie un citi pasākumi, lai turpinātu uzlabot tiesu neatkarību un objektivitāti, padarītu tiesas efektīvākas un nodrošinātu labāku vispārējo tiesas pieejamību.

Tieslietu padome. CEPEJ eksperti aicināja pārskatīt Tieslietu padomes sastāvu. Komisijas ieskatā, Tieslietu padomē jābūt lielākam skaitam tiesnešu (šobrīd no 15 locekļiem 8 ir tiesneši), tāpat pārskatāms amatpersonu saraksts, kas tieslietu padomē darbojas *ex officio* (jeb pēc amata, piemēram, Augstākās tiesas priekšsēdētājs, ģenerālprokurors, Satversmes tiesas priekšsēdētājs). Tieslietu padomē darbojas arī likumdevējvaras (Saeimas Juridiskās komisijas priekšsēdētājs) un izpildvaras (tieslietu ministrs) pārstāvji, bet saskaņā ar Eiropas Padomes rekomendācijām Tieslietu padomes locekļiem nevajadzētu būt aktīviem politikā.

Turklāt Latvijā Tieslietu padomes priekšsēdētājs ir arī Augstākās tiesas priekšsēdētājs, to paredz likums. Šāda konstrukcija nav unikāla, taču komisija aicināja izvērtēt citu modeli, kurā šie amati netiek apvienoti. Tas stiprinātu tieslietu sistēmas kapacitāti un ietekmi.

Tiesneši un tiesu darbinieki

Šajā aspektā komisija pozitīvi novērtēja trīs būtiskākos aspektus.

1. Latvijas tiesu sistēmā netrūkst tiesnešu un atbalsta personāla. 2014. gadā Latvijā bija 488 profesionāli tiesneši jeb 24,38 tiesneši uz 100 000 iedzīvotājiem (2010. gadā apmēram 21), savukārt Eiropas vidējais rādītājs bija 18,45 tiesneši. Tiesu darbinieku skaits, tostarp palīgu, sekretāru un tehnisko darbinieku, kā arī Augstākās tiesas īpašo nodaļu, piemēram, to kas atbild par tiesas atzinumu apkopošanu, analīzi un publicēšanu, skaits bija 78,84 uz 100 000 iedzīvotājiem (2010. gadā - 71,8), bet Eiropas vidējais rādītājs bija 55,33. Tiesu darbinieki uz vienu tiesnesi: 2010. gadā - 3,4; 2012. gadā - 3,4 un 2014. gadā - 3,5, kas atbilst Eiropas vidējam rādītājam.

2. Komisija atzinīgi novērtēja Latvijas Tiesnešu mācību centra (LTMC) darbu, jo piedāvātā apmācība ir daudzveidīga un aktuāla. Tiesnešu mācību centrs nodrošina ne tikai zināšanu apmācību; tiek piedāvāta arī prasmju apmācība. Ir pieejamas arī īpašas apmācības tiesu pārvaldībā (piemēram, tiesu priekšsēdētājiem). Pieejamas e-apmācības. Pozitīvi vērtējama arī Tieslietu padomes iesaiste mācību satura pārraudzībā.

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA

Eiropas Sociālais
fonds

3. Tiesu vadības amatā iecelšanas, pārcelšanas/aizstāšanas un atstādināšanas procedūras nerada nopietnas bažas.

Tiesnešu atalgojums. Komisija norādīja, ka, lai arī pieprasījums vienmēr pārsniedz budžeta iespējas (lielākajā daļā valstu), Latvijā ir spilgti izteikta tendence, ka starp trīs valsts varas atzariem tiesu vara ir "nabadzīgais bērns". Adekvāts atalgojums tiesnešiem ir pirmais arguments diskusijā par tiesnešu neatkarību. Tiesneša atalgojumam jābūt samērīgam ar viņa profesiju un pienākumiem, un tam jābūt pietiekamam, lai pasargātu tiesnesi no stimuliem, kuru mērķis ir ietekmēt tiesneša lēmumus.

Tiesnešu atlase un novērtēšana. Tiesnešu kandidātu atlase un novērtēšana, kā arī tiesnešu novērtēšana ir tiesu pašpārvaldes jautājumi. Lai tos pienācīgi pārvaldītu, Tieslietu padomei un citām iesaistītajām struktūrām vajadzētu būt piemērotiem resursiem un administratīvajam atbalstam. Šobrīd, pēc komisijas domām, tiesnešu kandidātu atlases un novērtēšanas procedūra ir ļoti smagnēja. Procedūru var mainīt jaunākie grozījumi likumā "Par tiesu varu", kas paplašina arī Tieslietu padomes kompetenci rajona (pilsētas) tiesas, apgabaltiesas un Augstākās tiesas tiesneša amata kandidāta atlases, stažēšanās un kvalifikācijas eksāmena kārtošanas kārtības noteikšanā. Šajā virzienā arī jau ir sperti pirmie soļi un attiecīgie grozījumi stājās spēkā šī gada 12. februārī. Komisija aicināja Tieslietu padomi izmantot šo iespēju, lai uzlabotu tiesu sistēmas pašpārvaldi, kas šobrīd neatbilst EP rekomendācijām.

Tiesu un tiesnešu specializācija. Kopumā tiesnešu specializācija ir atbalstāma. Taču, norīkojot tiesnešus attiecīgai specializācijai, jā rūpējas par tiesnešu neatkarības saglabāšanu. Tā kā šobrīd nepastāv rotējoša vai mainīga kārtība, būtu jāveic pasākumi, lai novērstu to, ka tiesneša pastāvīgs darbs specializētā tiesā negatīvi ietekmē viņa objektivitāti. Bieži specializācija notiek ļoti sensitīvās tiesību jomās, kurās specializējas ne vien tiesneši, bet arī advokāti. Tas var radīt familiaritāti, tiesas zālē sastopoties vieniem un tiem pašiem cilvēkiem.

Tiesnešu karjeras jautājumi. Tiesneša karjeras posmi – atlase, iecelšana un pārcelšana – ir ļoti nozīmīgi tiesu sistēmas neatkarības nodrošināšanā. 2009.gada 3.marta Ministru kabineta noteikumos

Nr. 204 "Tiesneša amata kandidāta atlases, stažēšanās un kvalifikācijas eksāmena kārtošanas kārtība" noteiktā tiesnešu iecelšanas un atlases procedūra, komisijas ieskatā, ir pārāk sarežģīta un laikietilpīga. Ir daudz iesaistīto personu, tostarp izpildvaras pārstāvju. Komisija aicināja sistēmu pamatīgi pārskatīt, vētot atlases komisijas sastāvu un funkcijas, kā arī stiprinot tiesnešu kvalifikācijas komisijas lomu.

Komisija aicina pārskatīt arī sākotnējo termiņu (šobrīd – trīs gadi), uz kādu tiek iecelti rajona (pilsētas) tiesu tiesneši, pirms tiek apstiprināti amatā uz neierobežotu laiku, norādot, ka tiesneša darbs uz laiku var apdraudēt tā neatkarību, kā arī tikt politizēts.

Kā pārāk skarbu komisija vērtēja absolūtu aizliegumu ieņemt tiesneša amatu personām, kas ir sodītas par jebkādu kriminālpārkāpumu, vai personām, pret kurām sākta kriminālvajāšana. Šajā regulējumā būtu ieviešams samērīgums, lēmuma pieņemšanu atstājot tiesnešu pašpārvaldes institūcijas ziņā.

Tiesnešu apmācība. LTMC budžetā valsts finansējums šobrīd ir 25%, pārējie līdzekļi centram jāpiesaista pašam, organizējot maksas apmācības u. tml. Komisijas ieskatā, valsts finansējums LTMC būtu palielināms.

Tiesu darbinieki. Komisija izteica atzinību par to, ka tiesu darbinieku darbs ir labi organizēts, notiek apmācība LTMC, darbiniekiem ir lielas profesionālās pilnveides iespējas. Taču, neskatoties uz to, amata pievilcība ir ļoti zema. Tikai 18% uzskata to par labu darbavietu. Pamatproblēma ir zemais atalgojums, taču pastāv arī citas iespējas motivēt jaunos juristus strādāt par tiesneša palīgu, piemēram, atbalsts studijās, atviegloti noteikumi pēc noteikta laika kļūt par tiesnesi u. c.

Tiesu sistēmas budžets

CEPEJ eksperti **pozitīvi novērtēja** Latvijas finansiālos centienus pēdējos gados stiprināt tiesu kapacitāti un darba apstākļus.

Tomēr, komisija vairākkārt norādīja uz pārējo varas atzaru pārliedzošo ietekšanos tiesu varā, īpaši izceļot tiesu varas budžeta pieprasīšanas un apstiprināšanas procesu. Šobrīd diskusijas ar Tieslietu padomi notiek tikai pirms budžeta iesniegšanas Saeimā, uzklusot Tieslietu padomes un neatkarīgo institūciju viedokli. Saeimā diskusijās par budžetu iesaistās Tieslietu ministrija un Finanšu ministrija. Komisijas ieskatā, tas ietekmē

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA

Eiropas Sociālais
fonds

tiesu iestāžu neatkarību. Tādēļ komisija aicināja apsvērt iespēju diskusijās ar Saeimas Budžeta un finanšu komisiju uzklaut Tieslietu padomes viedokli, jo tieši tai ir koordinējošā loma tiesu budžeta pieprasījumu apkopošanā, vērtēšanā un prioritāšu noteikšanā.

Turklāt, aplūkojot statistikas pārskatus, piemēram, cik daudz ES valstu valdības tērē tiesām (eiro uz iedzīvotāju) vai cik procentus no iekšzemes kopprodukta veido tiesu budžets, secinājums ir viens – vajadzība investēt tiesu sistēmā nav neatliekama, taču vēlama.

Komisija aicināja pārvērtēt arī budžeta iespējas, paraugoties, kā tas tiek izlietots, kā piemēru ņemot zemes reģistra (zemesgrāmatu) piederību tiesu sistēmai.

Vispārējā rekomendācija ir tāda, ka Tieslietu ministrijai un Tieslietu padomei **ir jāizstrādā uz rezultātiem orientēta budžeta veidošanas procedūra**. Tāda pastāv Somijā, Nīderlandē, Francijā un Igaunijā un ir sevi attaisnojuši.

Efektīvāka naudas izmantošana tiesu sistēmas iekšienē padara procesu caurskatāmāku un dod labākus argumentus sarunās par budžeta veidošanu.

Tiesu pārvalde un tiesu efektivitāte.

Komisija detalizēti vērtēja arī tiesu administrēšanu un tiesu efektivitāti. Norādot uz atsevišķām lietām, kam būtu jāpievērš uzmanība, Latvijas tiesu darbs tiek vērtēts atzinīgi.

1. Situācija Latvijā **attiecībā uz tiesvedību garumu** ir salīdzinoši laba. Dati un rādītāji nerada būtiskas bažas par tiesvedību garumu atlasītajās rajona (pilsētu) tiesās Latvijā.

2. Šī ziņojuma nolūkiem analizētie dati par **pirmās instances tiesām** parāda vispārēju lejupvērstu tendenci attiecībā uz saņemto, izskatīto un neizskatīto lietu skaitu, ar pozitīvām izskatīšanas koeficienta vērtībām (virs 100%) katru gadu un sarūkošu izskatīšanas laiku 5 gadu periodā. Kopējais apelācijas koeficients ir stabils (aptuveni 11%), turpretī apelācijas kārtībā anulēto vai grozīto spriedumu koeficientam ir neliels pieaugums - no 17% 2012. gadā līdz 19% 2016. gadā. Šie rādītāji nerada nopietnas bažas, taču tie būtu regulāri jākontrolē un jāpublicē nacionālā un tiesu līmenī.

3. Latvijas iestādes ņem vērā 2016. gada oktobrī publicētā CEPEJ ziņojuma nr.24 rekomendācijas un dažas atbildes darbības jau tikušas īstenotas. Varētu ieteikt turpināt attīstīt un integrēt tiesu pārvaldes sistēmā risinājumus, kas kalpotu Latvijas tiesu sistēmas stratēģiskai pārvaldei. Tiesas priekšsēdētājiem un tiesnešiem ar nolūku samazināt tiesvedību garumu jābūt pieejamiem informācijas tablo ar reālā laika statistiku.

Pirmās instances tiesu nodevas. Salīdzinot ar citām valstīm, Latvijā valsts nodevu apmērs ir lielāks, kas negatīvi ietekmē tiesu pieejamību. Būtu paredzamas alternatīvas procedūras, lai samazinātu valsts nodevas apmēru vai atbrīvotu no tās.

Turklāt **mehānisms, kas Latvijā tiek izmantots valsts nodevu aprēķināšanai**, ir pārāk sarežģīts, cilvēki bieži pieļauj neprecizitātes, veicot kļūdainus maksājumus, kas jāapstrādā, jāizskata, jāatgriež. Tas viss rada papildu slodzi tiesu sistēmā. Komisija aicina domāt par aprēķina vienkāršošanu.

Tiesu kvalitāte

Komisija izcēla četrus pozitīvi novērtētus aspektus.

1. Ekspertu uzmanības lokā nav nonākušas kādas sevišķas problēmas attiecībā uz **Latvijas tiesu prakses viendabīguma** trūkumu. Vairāki procesuālie instrumenti pašreiz nodrošina tiesu prakses konsekvenci Augstākajā tiesā. Nesen izveidotā speciālā nodaļa nodrošina tiesu prakses analīzi un tematisku sintēzi.

2. Tieslietu ministrija un attiecīgie partneri, tostarp mediatori, tiesas un tiesneši, tiek iedrošināti turpināt mediācijas prakses kā tiesvedības alternatīvas attīstību un izplatību. Līdztekus mediācijas pakalpojumu pieejamībai un nodrošināšanai ir būtiski veicināt "mediācijas kultūru" - kopīgu strīdu risināšanas pieņemšanu ar sadarbības un efektīvas saziņas starpniecību, un indivīda atbildības palielināšanu strīda risināšanā un ilgtspējīgu risinājumu panākšanā. Šajā saistībā CEPEJ nodrošina vadlīnijas un dalās ar labas prakses piemēriem Eiropas Padomes dalībvalstīs.

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA

Eiropas Sociālais
fonds

3. Kā tas izrietēja no ECT analīzes attiecībā uz **tiesvedības "saprātīgas kavēšanās" prasību**, Latvijas tiesu sistēma kopumā atbilst šai prasībai un ir ieviesti atbilstoši tiesiskās aizsardzības līdzekļi, lai novērstu nepamatotu kavēšanos.

4. Ir pieliktas pūles, lai izveidotu **pakalpojumu grupu, kas Latviju izvirzīs pāri vidējai situācijai Eiropas tiesu sistēmās**. Arī nākotnē būtu jāapsver iespēja izstrādāt jaunus pakalpojumus, kas būtu saistīti ar mākslīgā intelekta izmantošanu, lai papildinātu pašreizējo piedāvājumu.

Projekta aktualitātes – Konferences un starptautiskās vizītes

Datums	Nosaukums	Mērķauditorija
18. -19. oktobris	Konference "Civilprocesa likuma aktualitātes"	tiesneši, advokāti
Novembris*	SVF Apaļā galda diskusija ar iesaistītajām pusēm	

*datumi tiks precizēti

Projekta aktualitātes – Jauno mācību sākums

Lietišķā latviešu valoda

Kursa saturs: Mācību kursā "Lietišķā latviešu valoda" iekļauta teorija un praktiskās nodarbības - lietišķās komunikācijas pamati, termini, nozares terminu vārdkopas, juridiskā terminoloģija ES dalībvalstu likumdošanā un Latvijas Republikas tiesību aktos, ES tiesību aktu paralēlie teksti (EUR-Lex EU law), biežāk lietotā terminoloģija tiesu darbā un u.c. tēmas.

Mērķauditorija: tiesneši, tiesu darbinieki
Apmācības nodrošina SIA Linearis.

CEPEJ ziņojuma prezentācija

Tieslietu ministrija

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA

Eiropas Sociālais
fonds

IKT efektīvas izmantošanas prasmes

Lai pilnveidotu tiesu un tiesībsargājošo iestāžu darbinieku zināšanas un prasmes IKT jomā, tādejādi palielinot iespēju veiksmīgi efektīvizēt procesus (t.sk. atvieglot tiesu sistēmas noslodzi līdz ar jaunu IKT risinājumu ieviešanu), 2018. gadā noslēgts līgums ar SIA "Analytica" par mācību

pakalpojumiem "IKT efektīvas izmantošanas prasmju mācību pakalpojumu nodrošināšanu". Līguma ietvaros četru gadu laikā paredzēts nodrošināt mācības 4100 tiesu sistēmai piederīgo iestāžu darbiniekiem par šādām tēmām:

Tēmas	Apakštēmas	Mērķauditorija	Mācību norises laiks 2018. gadā
1. Judikatūras un tiesvedības datubāžu izmantošana	1.1. Oficiālo publikāciju un tiesiskās informācijas likumā minēto informācijas resursu praktiska izmantošana (padziļināta likumi.lv un vestnesis.lv datubāžu praktiska izmantošana)	Tiesneši, tiesu darbinieki, notāri, politikas veidotāji un ieviesēji, tiesu izpildītāji, advokāti	29.11.
	1.2. Eiropas Savienības tiesiskās informācijas resursu praktiska izmantošana (E-Justice, EUR-LEX, CURIA datubāžu praktiska izmantošana)	Tiesneši, tiesu darbinieki, notāri, politikas veidotāji un ieviesēji, tiesu izpildītāji, advokāti	30.11.
2. Ikdienas datorlietošanas labā prakse tiesās un elektronisko dokumentu izmantošana	2.1. Ikdienas datorlietošanas labā prakse tiesās un tiesībsargājošās institūcijās	Tiesu darbinieki, tiesneši, prokurori, izmeklētāji, tiesu eksperti, politikas veidotāji un ieviesēji, notāri, tiesu izpildītāji, advokāti	07.11. 28.11.
	2.2. Elektronisko dokumentu izmantošana, to ticamības nodrošināšanas mehānismi un pielietojumi.	Tiesu darbinieki, tiesneši, prokurori, izmeklētāji, tiesu eksperti, politikas veidotāji un ieviesēji, notāri, tiesu izpildītāji, advokāti	05.12.
	2.3. Interneta tehnoloģiju izmantošanas iespējas	Tiesu darbinieki, tiesneši, prokurori, izmeklētāji, tiesu eksperti, politikas veidotāji un ieviesēji, notāri, tiesu izpildītāji, advokāti	25.10.
	2.4. Efektivitātes pilnveidošana darbā ar Microsoft Office (Word, Excel)	Tiesu darbinieki, tiesneši, prokurori, izmeklētāji, tiesu eksperti, politikas veidotāji un ieviesēji, notāri, tiesu izpildītāji, advokāti	22.11.

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais
fonds

Tēmas	Apakštēmas	Mērķauditorija	Mācību norises laiks 2018. gadā
3. Digitālie pierādījumi	3.1. Digitālo pierādījumu ievākšanas metodikas, to uzglabāšanas specifika un pielietojamība tiesvedībā	Tiesu darbinieki, tiesneši, prokurori, izmeklēšanas iestāžu darbinieki, tiesu eksperti	
4. Informācijas drošība	4.1. Informācijas drošības izpratnes pamati lietotājam	Tiesu darbinieki, tiesneši, prokurori, izmeklētāji, tiesu eksperti, politikas veidotāji un ieviesēji, notāri, tiesu izpildītāji, advokāti	30.10. 31.10. 01.11.
	4.2. Informācijas drošības pārvaldības pamati (atbilstoši starptautiski atzītam standartam, ieteicams ISO 27001).	Izmeklētāji, prokurori	
5. Kiberdrošība	5.1. Kiberdrošības pamati un atbilstoša informācijas drošība	Tiesu darbinieki, tiesneši, izmeklētāji, prokurori, tiesu eksperti, notāri, tiesu izpildītāji, advokāti, politikas ieviesēji	14.11.- 15.11.
	5.2. Kiberdrošības pamati un atbilstoša informācijas drošība (ar eksāmenu)	Izmeklētāji, prokurori, politikas ieviesēji	11.12.- 14.12.
6. Personu datu aizsardzība	Personu datu aizsardzības informācijas sistēmās speciālista apmācības (jautājumi, kas saistās ar personu datu aizsardzību, ES regulu un starptautiskajiem tiesību aktiem šajā kontekstā un to piemērojamību personu datu aizsardzībā).	Tiesu darbinieki, tiesneši, prokurori, izmeklētāji, tiesu eksperti, notāri, tiesu izpildītāji, advokāti, politikas ieviesēji	
7. IKT izmantošanai tiesu ekspertīzēs	Python valodas izmantošana datu apstrādē un ekspertīzēs. Operētājsistēmu (Linux, Mac OS X, Windows >8) artefakti. Mobilo operētājsistēmu artefakti (Android, IOS u.c.) EnCase 8 lietošana un artefaktu meklēšana EnCase EnScript programmēšana. Ļaunatūras un vīrusu ekspertīze DarkNet (Tor Browser) izmeklēšana. Kriptētu datu nesēju un kriptētas informācijas ekspertīze.	Tiesu eksperti, izmeklētāji	

Tieslietu ministrija

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA

Eiropas Sociālais
fonds

Juridisko svešvalodu apguve

2018. gadā noslēgts līgums ar Latvijas Universitāti par mācību pakalpojumiem "Juridisko svešvalodu apguves mācību pakalpojumu nodrošināšana", kā ietvaros četru gadu laikā paredzētas juridisko svešvalodu mācības - 500 apmācītu personu juridiskajā angļu valodā, 175 apmācītas personas juridiskajā vācu valodā un 75 - franču valodā.

2018.gada rudens semestrī juridiskās angļu valodas mācības dažādos līmeņos (atbilstoši zināšanu pārbaudes rezultātiem) uzsāks 15 grupas, juridiskās vācu valodas mācības uzsāks 3 grupas, bet juridiskās franču valodas mācības – 2 grupas.

LTMC mācības

Turpinās mācības Labas pārvaldības un alternatīvo strīdu risināšanas blokos, tās nodrošina LTMC. Tāpat sadarbībā ar Komunikācijas aģentūru

turpinās mācības saskarsmes jautājumu uzlabošanā.

Tēma	Datums
Mediācijas ieviešana (pamata mācības tiesnešiem)	13.-14.septembris 29.-30.novembris
Mediācijas ieviešana tiesu darbiniekiem	19.septembris
Mediācijas ieviešana (padziļinātās mācības)	29.-30.oktobris
Izlīguma ar starpnieka palīdzību īstenošana kriminālprocesā	25.-26.septembris
Šķīrējtiesu institūts un process	12.oktobris
Ņujorkas konvencija un šķīrējtiesas starptautisko nolēmumu izpildes jautājumi	9.novembris
Grupu supervīzijas – regulārās mācības grupām	
Vadītāju prasmju uzlabošana	19.,20.,21.septembris 16.,17.,18.oktobris
Tiesu nolēmumu un citu procesuālo dokumentu sagatavošana	14.septembris
Kvalitatīvs nolēmums civillietā	27.-28. septembris 18.oktobris
Tiesnešu amata kandidātu mācības	17.-21.septembris, 22.-26.oktobris
Mediju treniņš	25., 27.septembris, 9.oktobris
Kriminālprocess, civilprocess, administratīvais process un tiesu ekspertīzes tiesības, pienākumi un praktiskā darbība šajā jomā	4., 11., 25.septembris
Pierādījumi un pierādīšanas teorijas. Eksperta atzinuma vērtēšana	18.septembris, 2.oktobris
Ekspertīžu veidi un tiesu ekspertīžu mūsdienu iespējas	9., 23.oktobris, 6.,20. novembris

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais
fonds

ERA mācības

Līguma par Latvijas tiesu un tiesībsardzības iestāžu darbinieku augsta līmeņa apmācību ar

Eiropas tiesu akadēmiju ietvaros plānotas šādas mācības:

Tēma	Datums
ES pamattiesības un procesuālie standarti	10.-11.septembris
Datu aizsardzība krimināllietās saistībā ar direktīvu 2016/680	27.septembris

Par projektu

Tiesu administrācijas īstenotā projekta "Justīcija attīstībai" galvenais mērķis ir uzlabot komercdarbības vidi, paaugstinot tiesu un tiesībsargājošo institūciju personāla kompetenci. Projekts tiek īstenots sadarbībā ar Augstāko tiesu, Valsts tiesu ekspertīžu biroju, Iekšlietu ministriju un Ģenerālprokuratūru. Atbildīgās iestādes

funkcijas projekta īstenošanas laikā pilda Tieslietu ministrija. Projektu 85 % apmērā finansē ESF, un 15% ir valsts budžeta finansējums. Papildus informācija par projektu ir apskatāma [Tieslietu ministrijas](#) un [Tiesu administrācijas mājaslapās](#).

Kontaktpersona ziņu lapas satura jautājumos: Ksenija Lučko, Tieslietu ministrijas sabiedrisko attiecību speciāliste ES fondu jautājumos (67036837, Ksenija.Lucko@TM.gov.lv)

Informācija apkopota Eiropas Sociālā fonda projektā Nr. 10.1.2.0/15/TP/008 "Tehniskā palīdzība Tieslietu ministrijai kā atbildīgajai iestādei informācijas un publicitātes pasākumu īstenošanā". Projektu 85% apmērā finansē Eiropas Sociālais fonds un 15% ir valsts budžeta finansējums.

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais
fonds